

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 163

van **LUDWIG VANDENHOVE**

datum: 9 februari 2023

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

Oprichting Vlaams datanutsbedrijf - Stand van zaken

Eind november 2022 werd het ontwerp van decreet om een Vlaams datanutsbedrijf op te richten goedgekeurd in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement. Via het datanutsbedrijf wil de Vlaamse Regering inzetten op een nieuwe uitdaging, namelijk het omgaan met data en alles wat daarmee gelieerd is, zoals databescherming en -mining. Door in te zetten op onder andere persoonlijke datakluizen, wil men het vertrouwen van de burger in data verhogen. Daarnaast wil men ook tot een betere datadeling komen tussen burgers, bedrijven en overheden.

Bij de bespreking van het ontwerp van decreet heb ik al een aantal opmerkingen en bezorgdheden geformuleerd. Zeker rond privacy en hoe er precies omgegaan zal worden met data, blijven die bezorgdheden bestaan.

Op het World Economic Forum in Davos kondigde de minister-president al aan dat grote spelers zoals Microsoft en Philips hun schouders onder dit project zullen zetten.

Recentelijk liet Voka weten dat er nog verschillende uitdagingen bestaan, onder andere vragen rond de gebruikte technologie (die nog niet matuur zou zijn en er zouden amper Vlaamse bedrijven zijn die al met de technologie werken) en de afstemming met andere federale en Europese initiatieven. Volgens Voka ligt de focus ook nog te sterk op de persoonlijke data van burgers en zien zij meer potentieel in B2B-systemen. Ook het terugverdienmodel is nog te weinig uitgewerkt volgens hen. Ze pleiten voor meer afstemming met het bedrijfsleven bij de uitwerking van het Vlaamse datanutsbedrijf.

1. Wat is de reactie van de minister-president op de uitdagingen die Voka recentelijk formuleerde? Zal hij de opmerkingen ter harte nemen en op welke manier zal hij daaraan tegemoetkomen?
2. Wat is de huidige stand van zaken in verband met het oprichten van het Vlaamse datanutsbedrijf?
3. Welke andere spelers zijn betrokken bij de oprichting ervan, naast Microsoft en Philips?

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 163 van 9 februari 2023

van **LUDWIG VANDENHOVE**

1. Met Voka heb ik al enkele keren overlegd en ik weet dat ze het Vlaams Datanutsbedrijf een warm hart toedragen. De vier uitdagingen die Voka formuleert neem ik ook graag ter harte.

De eerste vraag toetste naar de maturiteit in de markt en hoe Vlaamse bedrijven "personal en smart data spaces" gaan adopteren. Daarvoor heeft de Vlaamse regering het SolidLab-programma opgezet om de adoptie van kluis-oplossingen te versnellen. Het Solid-concept is nieuw maar is gebaseerd op bestaande webstandaarden, dus de kennis is niet onbestaande. Bedrijven en overheden delen kennis en ervaring met Solid via proefprojecten zoals ICON en TETRA, en het Vlaams Datanutsbedrijf werkt samen met Microsoft om Solid dichterbij bestaande bedrijfstoepassingen te brengen.

De tweede vraag polste naar de afstemming met federale en Europese initiatieven. Het Vlaams Datanutsbedrijf is een sleutelpartner van de Belgian Data Spaces Hub en vertegenwoordigt Vlaamse ondernemingen in Europese initiatieven zoals GAIA-X en International Data Spaces. Het Datanutsbedrijf werkt samen met verschillende partners om lokale data-ecosystemen en Europese dataruimten te bevorderen. Het Vlaams Datanutsbedrijf staat open voor samenwerking met federale partners, zoals de Federale Overheidsdienst Beleid en Ondersteuning en heeft rechtstreeks betrokkenheid bij Europese Commissie-initiatieven. Het Datanutsbedrijf werkt samen met SolidLab Vlaanderen en de MyData beweging.

De derde vraag polste naar de focus van het Datanutsbedrijf die sterk op persoonlijke data en de burger ligt en te weinig op B2B-ecosystemen waar er een gigantisch potentieel is. Ik begrijp die perceptie omdat de persoonlijke data-evolutie veel meer tot de verbeelding spreekt. Het Vlaams Datanutsbedrijf heeft twee doelen: ten eerste wil het een datakluis aanbieden aan burgers waarmee Vlaamse ondernemingen data-gedreven diensten aan eindgebruikers kunnen bieden, en ten tweede beheert het verschillende business-to-business ecosystemen in de sectoren energie, bouw en vastgoed. Het Datanutsbedrijf werkt ook samen met Flanders Technology and Innovation om nieuwe B2B data-samenwerkingsinitiatieven op te starten. Beide doelstellingen zijn belangrijk en hebben een grote impact op de uitbouw van onze data-economie.

De laatste vraag polste naar mogelijke verdienmodellen. Ik begrijp de vraag in functie van hoe de sector bijdraagt aan de initiatieven van het Datanutsbedrijf. In functie van de concrete case en samenwerking zijn er vandaag andere modellen actief, de financiering moet duurzaam zijn. In het domein van Kabel- en Leidinginformatieportaal (KLIP) en Generiek Informatieportaal Openbaar Domein (GIPOD) zijn business-to-business verdienmodellen in uitvoering en voor het Vastgoed Informatie Platform (VIP) zijn de terugverdienmodellen uitgewerkt in overleg met de sector en zullen deze toegepast worden vanaf 1 januari 2024. Voor andere samenwerkingen, zoals de diplomacase, zijn de verdienmodellen rond Solid nog in voorbereiding, dat gebeurt steeds in overleg met de partners.

De experts van het Vlaams Datanutsbedrijf zijn in contact met Voka en zullen deze thema's samen verder uitdiepen

2. Het Vlaams Datanutsbedrijf is vandaag een realiteit.

De bekrachtiging en afkondiging van het decreet - houdende machtiging tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Datanutsbedrijf in de vorm van een naamloze vennootschap - werd aangenomen door het Vlaams Parlement op 30 november 2022 en werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 2 december.

De feitelijke oprichting van de vennootschap gebeurde eind december. In de feiten is het Vlaams Datanutsbedrijf vandaag operationeel.

3. De Vlaamse Regering heeft beslist om het Datanutsbedrijf op te richten als naamloze vennootschap, waarbij het Vlaams Gewest en de Vlaamse Gemeenschap altijd direct of indirect beschikken over ten minste de helft plus één van de aandelen van het Vlaams Datanutsbedrijf.

Met Microsoft en Philips zijn er samenwerkingsverbanden maar deze partijen zijn niet betrokken bij de oprichting of in het kapitaal van het Vlaams Datanutsbedrijf.

Ik verwijs bij deze vraag ook naar mijn antwoord op de Vraag om uitleg 1162 van de heer Stijn De Roo, dat ik gegeven heb in de Commissie Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie van 8 februari 2023.